

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 3 Augustus.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 30 Julij.

De pruisische *Staats-Courant* deelt thans mede het op den 3 Junij tusschen de Pruisische en Nederlandsche gevolmagtigden gesloten en door Z. M. den Koning van Pruisen op den 27 Junij, en door Z. M. den Koning der Nederlanden op den 4 Julij geraatificeerde verdrag van scheepvaart. Dit verdrag zal tot het einde van het jaar 1841 van kracht blijven, en voorts, bijaldien het zes maanden te voren niet wordt opgezegd, beschouwd worden, van jaar tot jaar voort te duren.

Bij art. 1 van hetzelfde is bepaald, dat de Pruisische en Nederlandsche schepen, die met ballast of geladen in de havens der beide staten in- of uitloopen, geene andere noch hoogere tonnen-, vlag-, haven-, anker-, loods- en steepregten enz. zullen betalen dan die welke aan de nationale schepen bij het inloopen in die havens, bij derzelver oonthoud aldaar of bij derzelver vertrek van daar, reeds opgelegd zijn of in het vervolg zullen opgelegd worden.

Art. 2. Alle voortbrengselen of handelswaren, wier in- of uitvoer met nationale schepen in de staten der beide Mogendheden wettelijk veroorloofd is, zullen aldaar ook met de aan de andere Mogendheid toebehoorende schepen in- of uitgevoerd mogen worden.

Art. 3. Geen prioriteit of voortrekking zal plaats hebben omtrent de invoeren met eigene schepen.

Art. 4. Alle voortbrengselen en andere handelswaren, zonder onderscheid van oorsprong, welke regtstreeks uit de havens van het koninkrijk Pruisen met pruisische schepen in de havens van het koninkrijk der Nederlanden in Europa, of uit laatstgenoemde met nederlandsche schepen in pruisische havens ingevoerd worden; gelijk mede alle voortbrengselen en andere handelswaren, zonder onderscheid van oorsprong, welke regtstreeks uit pruisische havens met nederlandsche schepen naar nederlandsche havens in Europa, of uit laatstgenoemde met pruisische schepen naar pruisische havens uitgevoerd worden, zullen in de bedoelde havens geene andere, noch hoogere regten betalen dan wanneer die in- of uitvoer van dezelfde waren met nationale schepen ware geschied.

Art. 6. De bepalingen der bovenstaande artikels zijn zoo wel van toepassing op de zee- als op de rivier-vaart. — Voor pruisische en nederlandsche schepen zullen gehouden worden de zoodanige, welke in den staat, waartoe zij behooren, als zoodanige, volgens de bestaande wetten en reglementen erkend zijn, waarvan de schippers het bewijs steeds bij zich zullen moeten hebben.

Art. 7. Tot bevordering van den Rijnhandel en de Rijnscheepvaart, heeft Z. M. de Koning van Pruisen bewilligd, de nederlandsche schepen te doen deelen in al de voordeelen, welke aan de pruisische, en aan deze gelijk gestelde schepen, op het aan Pruisen toebehoorende gedeelte van den Rijn, ingewilligd zijn. Dien gevolge zullen 1° de nederlandsche schepen voor hunne ladingen volkomene vrijstelling genieten van de in het tarief, hetwelk bij de Conventie van Mentz van 31 Maart 1831, onder letter C. gevoegd is, vastgestelde Rijntollen; als a. Bij den uitvoer uit Pruisen, stroom op- en afwaarts, van alle inlandsche of buitenlandse waren, die een vrij verkeer hebben. b. Bij het vervoer van alle waren van de eene naar de andere pruisische Rijnhaven. c. Bij den invoer van buitenlandse waren in de aan den Rijn gelegen pruisische plaatsen, tot verbruik. d. Bij het vervoer der in vrij verkeer zich bevindende waren van niet-overzeeschen oorsprong, welke of in eene der havens van den Rijn, of deszelfs naburige stroomen, welke in de koninkrijken Beieren en Wurtemberg, in de groot-hertogdommen Baden en Hessen, of in het gebied der vrije stad Frankfort liggen ingeladen, en tot invoer in eene pruisische Rijnhaven, of voor de doorvaart naar de Nederlanden bestemd zijn. e. Bij den doorvoer der waren door het gebied van de Tolvereeniging, bij welke slechts van een gedeelte van den pruisischen Rijn gebruikt wordt, wanneer deze waren te lande op den regter Rijnvoer ingevoerd, en langs den Rijn uitgevoerd, of langs den Rijn ingevoerd en langs de landwegen van den regter-

Rijnvoer uitgevoerd worden. 2. De Nederlandsche schippers zullen in de vaart tusschen Coblentz en Emmerik zonder overschrijding van het een of ander der tolkantoren, de vrijstelling genieten der scheepsbelasting, welke bij bovengenoemde Conventie onder lett. b. vastgesteld is. 3°. Genoemde schippers zullen, bij regtstreeksche doorvaart, niet gehouden zijn, aan elk der tolkantoren de regten te betalen, maar zij zullen dit in eens, bij de afvaart van Coblentz tot Wesel, te Coblentz, en bij de opvaart van Emmerik tot Coblentz, te Emmerik mogen doen.

Tot vergelding van deze voor den Nederlandschen handel en scheepvaart gunstige bepalingen, heeft Z. M. de Koning der Nederlanden toegestaan: 1°. De geheele vrijstelling van de bij het tarief, bijlage lett. C. der conventie van Mentz van 31 Maart 1831, vastgestelde Rijntollen voor alle waren, zonder onderscheid des oorsprongs, welke den Rijn af met Pruisische schepen ingevoerd worden, en tot ontleding in eene Nederlandsche haven bestemd zijn, om of aldaar tot consumtief gebruik, of in de pakhuizen opgeslagen te worden. 2°. Vermindering der bedoelde regten tot op de helft, voor alle waren zonder onderscheid des oorsprongs of der bestemming, welke in eene Nederlandsche haven in Pruisische schepen geladen, en opwaarts den Rijn uitgevoerd worden. 3°. Vrijstelling der Pruisische schepen van de boven no. 2 bedoelde scheepsbelasting bij de binnenvaart tusschen Lobith, Krimpen en Gorcum, zonder overschrijding van een dezer tolkantoren.

Art. 8. De hooge contracterende Mogendheden verbinden zich om zoo veel mogelijk de verordeningen en formaliteiten, betrekkelijk de tolwetten voor de Rijnvaart, te vereenvoudigen.

Art. 9. De hooge contracterende Mogendheden zullen onmiddelijk overeenkomen wegens de toepassing van art. 52 der conventie van Mentz, met betrekking tot de concessien, die voor het in de vaart brengen van stoombooten benodigd zijn, welke tot het transport van reizigers, derzelver pakgoederen en rijtuigen, en ook van koopwaren, in geregelde vaart tusschen twee of meerdere, aan de twee Staten toebehoorende plaatsen bestemd zullen zijn; gelijk mede over de, volgens art. 63 van die conventie te nemen maatregelen, om de stoombootvaart op den Rijn te bevorderen en te beschermen, en voor den handel de erkende voordeelen van dezen nieuwen tak van nijverheid te verzekeren. — Dezelve zullen daarbij uitgaan van het grondbeginsel eener volkomene wederkeerigheid, en der toelating van eene naar de behoeften te regelen concurrentie.

Art. 10. De contracterende Mogendheden zullen voortvaren met de zorg voor de verbetering en het onderhoud der wegen, welke naar de beide Staten geleiden. Bijaldien dezelve zich eenmaal zullen verstaan hebben wegens het aanleggen van eenen de wederzijdsche grenzen overschrijdende spoorweg, en over het gebruik maken van het vervoer op denzelfden, zoo zullen aan deze onderneming al die voordeelen, zonder onderscheid, verleend worden, welke door dezelve aan eenige andere dergelijke onderneming toegestaan zijn, of naderhand toegestaan zullen worden.

Art. 11. De contracterende Mogendheden behouden zich voor, nadere onderhandelingen te openen over het gemakkelijk maken en bevorderen der wederzijdsche handelsbetrekkingen. Inmiddels verbinden zij zich, gedurende een jaar: 1°. Geen verbod van uit- of invoer te doen, hetwelk schadelijk zou zijn voor den handel van een van beide; 2°. Geene andere of hoogere regten in te voeren; 3°. De wederzijdsche ingezetenen in t voordeel te doen deelen van in te voeren premien, tolvgoedingen, enz.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 30 Julij.

H. M. de Koningin heeft van hare moeder vergezeld, een bezoek bij de Koningin weduwe in Bushy-Park afgelegd. Na hare terugkomst is er diner te hove geweest, waartoe verscheiden Ministers en vreemde Ambassadeurs genoodigd waren.

In een woensdag gehouden Geheimen-Raad is het nieuwe wapen van het vereenigd Koninkrijk, waarin dat van Hanover niet meer vordt, vastgesteld geworden.

Van uur tot uur ontvangt men berigten wegens den uitslag der verkiezingen in onderscheiden graafschappen. Op sommige plaatsen is de opgewondenheid der menigte zoo groot geweest, dat er bloedige tooneelen van oproer en verwarring hebben plaats gegrepen. Te Salford heeft eene bende van omtrent zes honderd Ieren algemeene schrik verspreid, twee jongelieden, die de kiezers van den Tory-Kandidaat *Garnett* ten dienste stonden, vreeslijk mishandeld en de vensters van het huis waar deze laatste verzameld waren vernield. Toen men eindelijk tot eene beslissende stemming had kunnen geraken, wordt medegedeeld dat de heer *Brotherton*, met de meerderheid van ééne stem, tot Parlements lid benoemd was, doch de Conservativen loochenen zulks, en beweren dat hun kandidaat de heer *Garnett*, drie en twintig stemmen meer dan zijn tegenstander heeft gehad.

Ook te Birmingham is het tot dadelijkheden gekomen en is men tot het lezen der oproer-acte genoodzaakt geweest; doch dit een en ander wordt door het gebeurde te Liverpool verre overtroffen, dat II. dingsdag in eenen staat van volslagen oproer heeft verkeerd, waarbij verscheiden politie-beambten doodelijk gekwetst zijn geraakt en vele huizen van de Conservativen zijn aangevallen, terwijl er wreedheden van de zijde der voorvechters, van de radicale partij verhaald worden, die nauwelijks geloofbaar schijnen.

De ministeriele papieren geven het getal der tot eergisteren mid-dag bekende verkiezingen op als drie honderd en zes bedragende waarvan honderd en zeventig aan hunne zijde en honderd zes en dertig aan die der behoudende partij zouden wezen.

De bladen der behoudende partij erkennen dat deze hier en daar het onderspit heeft moeten delven, doch troostte zich daarmee, dat er weder nieuwe leden voor haar gewonnen zijn, in zoodanige plaatsen, die laatstelijk alleen door ministeriëlen vertegenwoordigd waren, en dat de Tories, van woensdag af tot gisteren avond toe, zich weder in eene aanwinst van vijf leden mogten verheugen.

Lord *J. Russell* is voor Stroud en sir *R. Peel* voor Tamworth herkozen. De heeren *Goulburge* en *Gladstone*, beide bekende leden der oppositie, zijn niet op nieuw voor Leicester ingekozen, maar door ministeriële vertegenwoordigers vervangen.

Ook de Generaal sir *C. Murray* heeft zijn doel gemist, om voor Westminster benoemd te worden, waar de Generaal *Evans* en de heer *Leader* de bovenhand hebben behouden, en wel beiden met eene meerderheid van ruim duizend stemmen bovengenoemden Tory-candidaat.

O'Connell heeft te Limerick de kiezers aangesproken, om hen te vermanen den heer *Roche* weder naar het parlement te zenden. Vervolgens heeft hij zich naar Cork begeven.

— De brieven van Londen van den 30 dezer, met de stoomboot de *Batavier* aangekomen, hebben geen nader nieuws aangebragt.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 30 Julij.

Het genootschap van den H. *Nikolaas*, een der liefdadigste gestichten, heeft dezer dagen een derzelve stichters verloren. De Graaf *Victor de Noailles* is onverwacht overleden. Voorzien van de heilige Sacramenten der R. K. Kerk, stierf hij in de teederste gevoelens van Godsvrucht, die het geluk van zijn leven uitmaakten. Zijn overlijden is eene ramp voor de weeskinderen, die hij verzameld had, en met welke hij leefde. Voor altijd is dit gesticht van den heiligen *Nikolaas* gevestigd en zal niet vervallen. God zal het werk van zijnen dienaar bewaren! (*Zie lager.*)

— Uit Montauban wordt gemeldt, dat door het onweder twee en twintig gemeenten op eene verschrikkelijke wijze zijn geteisterd en door den hagelslag verwoesd. De hoop van den landman is verloren, op het oogenblik dat deze zich verlevendigde en men ziet eene droevige toekomst en ellende in deze omstreken te gemoet; het land, door deze geesel getroffen, levert het droevigste aanzien op; de boomen ontworteld, van schors en bladen ontbloot, de wijngaarden geheel vernield, de granen weggerukt, dit alles levert aan onze velden het akelige wintergezicht op en beroven den landbouwer van zijne vruchten en van het voedsel voor hem en zijne beesten. Ook heeft in het departement *Côtes du Nord* de bliksem zes personen te gelijk getroffen; twee zijn dadelijk dood gebleven, een is lam aan den arm en de overige zijn gekwetst geworden. In het dorp *Trévé* is de hagel zoo hevig gevallen, dat de geheele oogst verwoesd is en heeft aan de kerk meer dan zes honderd franken schade toegebragt. Al de glazen der huizen zijn verbrijzeld. In het dorp *Allineuc* heeft de bliksem twee landbouwers getroffen en den een zijne pijp en den anderen zijn mes weg geslagen, zonder eenig letsel te bekomen.

— In de doop-kapel der kerk van den H. *Rochus* is onlangs eene schilderij gehangen, geteekend *Hauzer*, 1837, vertegenwoordigende den Zaligmaker te midden zijner Apostelen. Onder aan leest men deze legende in gotische letters:

„Gelijk een wijnrank uit zich zelve geene vruchten kan voortbrengen, wanneer hij niet aan den wijnstok vastblijft, zoo kunt gij er ook geene voortbrengen, indien gij niet in mij blijft.”

Men schrijft deze schilderij toe aan de Prinses *Maria*, welke met eene geheel vrouwelijke kieschheid geschilderd is.

— De viering der julijdagen is dit jaar zeer onbeduidend. De eerste dag, den 27, heeft er bijna niets van eenig belang, dan alleent uitdeeling aan hulpbehoevenden plaats gehad. Gisteren morgen was de voorgevel der kerken in het zwart gedrapeerd, met hetzelfde opschrift als de vorige jaren: „27, 28, 29 Julij.” De kerken van St. Rochus en des Petits pères waren met menschen gevuld, terwijl die van St. Germain l'Auxerrois door slechts zeer weinige bezocht werd. Ten tien ure begaven zich omtrent 3 à 400 julij-gedecoreerden naar de begraafplaats hunner gesneuvelde broeders. Men zag geen hunner met de decoratie, maar allen droegen roode lintjes aan het knoopsgat.

De opening van den spoorweg naar St. Germain is tot den 1° aanstaande uitgesteld, wanneer de weg over de brug van Chatou zal gereed zijn en men ook meerdere wagens zich zal hebben aangeschaft, om het ongeduld van het publiek te bevredigen.

De laatste dag der Julij-feestdagen, zijn er vuurwerken afgestoken, waarmede de festiviteiten dit jaar weder zijn afgelopen. Van eene wapenschouwing door den koning te houden, heeft men niets vernomen,

— Omtrent de spaansche zaken is de volgende telegrafische dépêche van regeringswege te Parijs publiek gemaakt:

„Bordeaux, 28 Julij, des avonds.

„De rapporten die men den 25 te Saragossa ontvangen heeft, houden het stellige berigt dat de legermagt van don *Carlos* te Aliaga en te Camarillas was aangekomen, dat *Oraa* te Mora de Rubielos stond, *Espartero* te Santa-Eulalia en *Buerens* te Blancas. Bijgevolg is de Carlistische expeditie, die hare rigting op Daroca nam, ter rechterzijde naar Bantavieja opgemarcheerd, altijd het voornemen schijnende te hebben om den Ebro te bereiken. De desertie houdt steeds aan.”

N E D E R L A N D E N.

'sHERTOGENBOSCH, den 2 Augustus.

Heden is alhier de 19de verjaardag van Z. K. H. *Willem, Alexander, Frederik, Constantijn, Nikolaas, Michaël*, tweede zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje, met de gebruikelijke plegtigheden gevierd, terwijl op aanstaande zaterdag de negende verjaardag van H. K. H. *Wilhelmina-Frederika-Alexandrina-Anna-Louisa*, dochter van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, insgelijks op de gewone wijze zal gevierd worden.

— Heden voordemiddag heeft de plegtige promotie en prijsuitdeeling aan de studerende jeugd alhier, op het STADHUIS, plaats gehad. De heer *C. R. Hermans*, Rector, heeft bij die gelegenheid eene redevoering gehouden, waarvan het onderwerp was: *De usu et praestantia Historiae universae, sub junctis quibusdam, quae Historiam Brabantiae Septentrionalis, in primis commendant.*

Dat is.

Over het nut en de voortreffelijkheid der geschiedenis in het algemeen, met aanhating van eenige bijzonderheden, welke de geschiedenis van Noord-Brabant vooral aanbevelen.

— Uit Dordrecht meldt men van den 28 Julij:

„Gisteren morgen omstreeks half 3 ure, en des namiddags ten 2 ure, zijn hier, naar Tilburg terugkeerende, achtereenvolgens gepasseerd, HH. KK. HH. de prins en prinses van Oranje. Anderhalf uur voor het passeren dezer laatste, was hier ook doorgekomen een zwaar beladen rijtuig van Hoogstdezelve, waarin 4 dames van haar gevolg, en hetwelk met 6 paarden bespannen was. Met dit rijtuig is op den weg van hier naar Willemsdorp een droevig ongeluk gebeurd; in de afrij van den dijk aan den tweeden tol door koebeesten ontmoet, is het daardoor in zijnen loop gestuit, de voorrijder van het paard gestort, en deze, *Jacobus Bosman*, oud 22 jaren, en knecht bij den paarden-posmeester, ongelukkig doodelijk aan het hoofd gekwetst, het zij dan door een hoefslag der paarden, het zij door een der voorwielen, hetwelk, hoezeer het rijtuig niet over hem heen is gegaan, hem aan het hoofd nog getroffen heeft, zoodat er zich haar en bloed aan gehecht heeft. Hij werd dadelijk opgenomen, maar heeft geen bewijs van leven meer gegeven.”

— Thans meldt men uit 'sGravenhage van den 31 Julij:

Z. M. de Koning vertrekt den 7 der volgende maand van hier naar Tilburg, om de militairen, welke de vorigen in het kamp te Reijen hebben vervangen, te gaan inspecteren; van daar vertrekt Hoogstdezelve naar het Loo, werwaarts H. M. de Koningin den 8 de reis zal aannemen, om gezamenlijk met de overige koninklijke familie den verjaardag van Z. M. den Koning aldaar te vieren, zoodat Z. M. zich niet op Hoogstdezelfs verjaardag te 'sHage, zoo als vroeger vermeld was, zal bevinden.

— Vrijdag morgen is te Vlissingen een ongemeen verschijnsel opgemerkt. Kort nadat de vloed zijnen hoogsten stand bereikt had en het water reeds meer dan 50 duim was gevallen, keerde die plotseling terug en verhief zich het water bijna tot de vorige hoogte. Dit geschiedde binnen het tijdsverloop van een quartier en herhaalde zich vier of vijf malen, doch telkens in mindere mate. Niet vóór tegen half één ure begon het water weder geregeld te vallen. Tusschen 10 en 11 ure had men onweder, met eene zachte koelte en regen, terwijl de zee vrij kalm was. De barometer stond, zonder merklijke verandering, den geheelen morgen op omtrent 28 en 1 vierde rijnl. duimen. Schokken van aardbeving zijn niet gevoeld.

— Men meldt uit Groningen den 27 Julij.

„Gisteren had wederom de jaarlijksche prijsuitdeeling aan de Kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen in het openbaar plaats, nadat door 166 leerlingen, uit alle oorden van ons Vaderland vooraf proeven waren gegeven van hunne gemaakte verdelingen in verschillende vakken van kennis en in de handwerken, waarin zij hier onderwezen worden. Van de leerwijze, hier gevolgd, werden ditmaal geene proeven gegeven, vermits deze, op de zoo druk bezochte publieke lessen, iederen woensdag, het geheele jaar door, zelfs wanneer het grootste gedeelte der kweekelingen vacante heeft, telkens in het breede wordt ontvouwd. Bij deze gelegenheid bedankte de heer dr *C. Cuyot* in eene voorafpraak zijne mede-bestuurders, de dames-directrices, de onderwijzers en onderwijzeressen voor hunne onvermoeide vereenigde pogingen tot heil van deze stichting aangewend, en eindigde met aan eenige der tegenwoordig zijnde ouders van de 27 kweekelingen, welke hun eervol ontslag bekwamen, eenige wenken tot verder welzijn van hunne kinderen tot vaarwel mede te geven.

Van dezen hebben 23 kort geleden hunne geloofsbelijdenissen naar de leer der hervormden afgelegd, terwijl de overige 4, als behoorende tot de R. C. godsdienst, laatstleden zondag tot de eerste H. Communie zijn toegelaten.

Het aantal kweekelingen, hetwelk tegenwoordig op het instituut voor doofstommen te Groningen onderwezen wordt, bedraagt 166, namelijk 92 jongens en 74 meisjes.

Sedert het jaar 1790 hebben (de 166 thans aanwezige leerlingen medegerekend) reeds meer dan 600 doofstommen hier behoorlijk onderwijs en eene goede opvoeding genoten.”

MAATSCHAPPIJ VAN ST. NIKOLAAS.

Dit belangrijk genootschap heeft tot hoofddoel om aan de talrijke arme kinderen eenen staat te verschaffen, die hun een eerlijk bestaan oplevert, mede werkende te gelijkertijd tot het verspreiden van goede en nuttige boeken. Zij vervult het edelmoedig gedacht, hetwelk bij het oprigten van het gesticht van *St. Nicolaas* heeft voorgezeten. Men weet dat bijna gedurende tien jaren, een achtingswaardig Priester, de *Abbé de Bervanger*, een man, nog meer aanbevelingswaardig door zijne goede boeken, dan door zijn naam, benevens de Graaf *Victor de Noailles* al hunne zorgen en hun leven aan dit kostbaar gesticht hebben toegewijd. Daar had men tot hertoe arme kinderen en weeskinderen van acht tot twaalf jaren aangenomen; deze werden onderwezen tot dat zij hunne eerste Communie gedaan hadden, wanneer zij voor andere jongeren plaats moesten maken.

Men zou niet kunnen zeggen aan wie, of aan de kinderen of aan hunne edelmoedige directeuren, deze plotselinge en dikwerf noodlottige verwijdering het meeste kostte. Hier en daar in de werkplaatsen verspreid, alwaar zij veeltijds ellende hadden te verduren, waren zij nog bovendien aan het zedebederf blootgesteld, zij schenen de weldaad eener eerste christelijke opvoeding alleen genoten te hebben, om des te beter het vaarwel te gevoelen, hetwelk die eerste jaren opvolgden en om dikwerf in hunne buitensporigheden nog schuldiger te worden.

De *Abbé de Bervanger* en de Graaf *Victor de Noailles* begrepen derhalve weldra, dat, om dit ongeluk voor te komen, in het huis zelve van *St. Nikolaas* werkplaatsen moesten worden opgericht, waarin de kinderen zich sterk makende in den godsdienst, en de beoefening daarvan, zonder gevaar eenen staat konden leeren, waardoor te gelijkertijd aan het gesticht de middelen werden verschaft om hun langeren tijd te kunnen houden. Met dit oogmerk heeft men reeds eenige kleine werkzaamheden tot de nijverheid behoorende, doch zonder goed gevolg, ingevoerd, echter weinig geschikt om eenen staat aan de kinderen te verschaffen.

Toen eerst heeft zich de *Maatschappij van St. Nikolaas* gevestigd. Deze brengt de benodigde fondsen bij een om groote ondernemingen te ontwikkelen, ondernemingen die de belangen van den Godsdienst ondersteunen, terwijl zij de actie-houders eene redelijke schadeloosstelling hunner voorschotten en zorgen belooven en die vooral aan de directeuren van *St. Nikolaas* de middelen verschaffen, om hun doel te bereiken met eenen staat in het vervolg

aan hunne dierbare kinderen te geven. De nijverheid, welke dit genootschap van *St. Nikolaas* vooreerst heeft aangenomen, is de Boekdrukkunst. De maatschappij heeft vermeend geene industrie meer geschikt om de haar opgelegde taak te vervullen, te baat te kunnen nemen; inderdaad de kinderen zullen eenen eervollen staat aldaar vinden, die hun voor het vervolg niet alleen hun dagelijksch brood, maar ook eene betrekkelijke grootere bekwaamheid en gesteldheid onder de werk-klasse verzekert. Wat konden die onvermoeide weldoeners voor hun meer doen? welke grootere dienst kunnen zij ook aan de maatschappij bewijzen; dan om aan dezelve bekwaame, godsdienstige en christelijke werkheden voor te bereiden? ook de arbeid dezer kinder-handen zal voor den Godsdienst niet verloren zijn. De boeken uit de werkplaatsen van *St. Nikolaas* zijn een zaad van geloof en deugden.

Het Genootschap heeft de boekdrukkerij van den heer *Didot*, Junior aangekocht; de letters zijn vernieuwd en door den heer *Ramé*, wiens naam te algemeen bekend is, om hem eenigen lof toe te zwaaijen, gegraveerd. Alzoo is er een aanzienlijk en overheerlijk materieel ter beschikking van de kinderen voorhanden. De werkzaamheden worden geregeld en verdeeld door broeders tot dat gesticht behoorende, en door mannen bestuurd, die eene volkomene kennis en eene lange ondervinding van al de gedeelten der drukkunst hebben. Een der administrateurs heeft gedurende vele jaren eene der grootste drukkerijen van de hoofdstad waargenomen, waarin hij grove intresten en zekere voordeelen vondt, van welke hij echter afstand gedaan heeft om zich aan het te gelijker tijd godsdienstig en industrieel werk, hetwelk de maatschappij van den *H. Nicolaas* voortzet, toe te wijden,

De onderneming dier maatschappij is voortreffelijk en eervol, maar ontmoet vele moeilijkheden. Ook roept zij levendig de welwillendheid van een ieder in, die de oprechte voornemens en goede bedoelingen kennen, en voorstanders zijn van al hetgeen nuttig en godsdienstig is.

Naauwelijks waren de ontwerpen van het Genootschap aan eenige personen bekend, of de oversten der Seminarieën en andere godsdienstige personen hebben blijken van belangstelling gegeven met onderscheidene werken die zij hadden uitgegeven of waarvan zij schrijvers waren, over te laten, anderen hebben zich verbonden om een zeker aantal exemplaren van werken te nemen, die onder de pers zijn en waarvan het eene getiteld is: *Histoires et Paraboles* van Pater *Bonaventura Girardeau*, hetwelk reeds is afgewerkt, vol hoop dat deze maatschappij zich overal meer en meer zal uitbreiden, heeft zij besloten eene jaarlijksche inschrijving te openen en de voorwaarden dezer inschrijving nader bekend te maken. De maatschappij zal zich vooral dit jaar met het herdrukken van werken bezig houden en met erkentelijkheid al de raadgevingen en inlichtingen ontvangen die men ten aanzien van de keuze der werken wel zou willen geheven te geven.

(*l'Univers*).

*** Heden namiddag ongeveer drie uren, in den ouderdom van ruim 58 jaren, overleed aan eene Zenuwziekte de Wel-Eerwaarde Heer *FREDERICUS TE WELSCHER*, R. C. Priester en Pastoor dezer Gemeente.
Strekkende deze zoo wel tot algemeene als bijzondere kennisgeving.

A. TE WELSCHER.
Uit aller naam.

WEHL bij DOESBORGH,
den 26 Julij 1837.

*** Tot onze innigste droefheid overleed heden alhier onze dierbare Vader *JOANNES VAN SOMEREN*, in den ouderdom van ruim 71 jaren, na vroegtijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der Stervenden.

G. W. VAN SOMEREN,
's Bosch, C. P. SWEENS, Geb. VAN SOMEREN.
den 25 Julij 1837.

Dienende voor algemeene en bijzondere kennisgeving.

BEKENDMAKINGEN.

*** De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij Eigenaar is geworden van den B O E K- en P A P I E R- H A N- D E L van wijle den Heer *ARNOLDUS VAN LANGENHUYSEN* alhier, voormaals gedreven wordende onder de Firma van *GEBR. LANGENHUYSEN*, dat die Handel thans onder de Firma van *D. A. A. DE ROOY* wordt voortgezet, en dat hij, door zijne betrekkingen met alle Boekhandelaren, zich in staat ziet om alle B O E K- W E R K E N, T I J D S C H R I F T E N (zoo wel FRANSCH als HOLLANDSCHE) en alles wat tot den Boekhandel behoort, tegen de MINSTE PRIJZEN te leveren; hij beveelt zich in het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers en verzekert eene allezins prompte bediening.
's Hertogenbosch, den 31 Julij 1837.

D. A. A. DE ROOY.

A. P. BOLS IUS, openbaar Notaris
residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor
zijne Principalen, publiek opveilen en ver-
kopen:

Binnen 's HERTOGENBOSCH.

1. Een goed, sterk en voor het uitoefenen van AFFAIRE, op het voornaamste gedeelte der Hinthamerstraat gelegerd **KOOPMANS HUIS** en ERVE, genaamd *de Vergulde Leeuw*, waarin sedert verscheidene jaren een Affaire in **G E D I S T E L E E R D** wordt uitgeoefend, gekwoteerd C. 53, V. C. 42; belend de eene zijde de Heer L. J. SASSEN, de andere zijde de Heer J. B. VAN GULPEN, strekkende achterwaarts ter zijde met eenen Uitgang in de Nieuwstraat.

Dit **KOOPMANS HUIS** bestaat in een **VOOR- of WINKEL-HUIS**, met **KANTOOR** en **KAMER** daar boven, verscheidene **BOVEN- er BENEDE N-KAMERS**, Behangen en Gestukadoord, afzonderlijk staande **KEUKEN** met **OPENPLAATS**, **BLEEKVELD** en **WELPOMP** drie ruime **ZOLDERS** en **VLIERING**; voorts, onder het geheele Huis twee **VERWELFDE KELDERS** met **GEMETSELDE WIJN-** en andere **BAKKEN**, **HOKKEN** en verdere **GERIEVEN**.

In gebruik te aanvaarden 1° November 1837.

2. Een wel ter Nering staande **HUIS** en ERVE, genaamd *de Klomp*, gelegen op den hoek der Choorstraat en van den Papenhulst, gekwoteerd C. 318, V. C. 253, met **PAKHUIZEN** daarneven, in de Choorstraat.

Dit **HUIS**, hetwelk met twee **PAKHUIZEN**, zeer uitgestrekt en geschikt is tot alle **AFFAIRE**, bestaat in verscheidene wel ingerigte **BENEDE N- en BOVENKAMERS**, Behangen en Gestukadoord, **KEUKEN** met **FOURNUIZEN**, **OPENPLAATS** met **WELPOMP** en **VERWELFDE KELDERS**; terwijl de twee **PAKHUIZEN**, tot welke men, zoo wel uit het Huis als van de Straat toegang heeft, tot berging van allerlei **GOEDEREN** zeer geschikt zijn.

In gebruik te aanvaarden 1° Mei 1838.

3. Een goed en wel gelegen **WOONHUIS**, staande op den Papenhulst, achter het voormelde Huis, gekwoteerd C. 262, V. C. 252, bestaande in twee **VOORKAMERS**, beide Behangen, met **STOOKPLAATS** en **BEDSTEDEN** voorzien; eene **ACHTERKEUKEN** en **OPENPLAATS**, twee Behangen **BOVENKAMERS**, waarvan eene met **STOOKPLAATS** en **ZOLDER**.

Verhuurd voor f 150-00 'sjaars, tot 1° Mei 1838.

4. Een **HUIS** en ERVE, staande en gelegen in de Choorstraat, gekwoteerd C. 313, V. C. 265; belend de eene zijde de volgende Koop, de andere zijde een Gangetje, bestaande in twee **BENEDE N KAMERS**, met **STOOKPLAATS** en **BEDSTEDEN**, twee **BOVEN- VOORKAMERS** en **ZOLDERS**.

Met de week verhuurd aan de Wed. BLOM, voor f 1-60.

5. Een **PAKHUIS** en **BOVENHUIS**, bestaande in twee **VERTREKKEN** en **ZOLDER**, staande en gelegen in de Choorstraat, neven het Huis in den vierden Koop vermeld, en achterwaarts strekkende tegen den volgenden Koop.

6. Vier **HUIZEN** of **WONINGEN**, sedert weinige jaren gebouwd en goed onderhouden, neven elkander staande en gelegen achter den vijfden Koop op St. Jans Kerkhof, gekwoteerd C. 309, 310, 311 en 312, V. C. 261, 262, 263 en 264, bestaande elk Huis in een ruim **BENEDE N- VERTREK**, met **STOOKPLAATS** en **BEDSTEDEN**, **BOVENVERTREK** en **ZOLDER**.

7. Een **WOONHUIS** en ERVE, staande en gelegen op St. Jans Kerkhof, gekwoteerd C. 304, V. C. 305, belend de eene G. VAN SCHIJNDEL, de andere zijde S. DE HARTOG, bestaande in een **BENEDE NVERTREK** met **STOOKPLAATS**, **BEDSTEDEN** en **KASTEN**, **ACHTERVERTREK** en **ZOLDERS**.

8. Een **HUISJE** of **WONING** staande in een Diepstraat, gekwoteerd D. 412, V. D. 304; belend de eene zijde de Heer J. NIEUWENHUIZEN, de andere zijde een Gangetje

9. Een wel ter Nering staande **WINKELHUIS** en ERVE, gelegen op het Hinthamerende, gekwoteerd D. 505, V. D. 446; belend de eene zijde de Wed. F. KONINGS, de andere zijde de Heer A. J. COPPENS, c. s., bestaande in een **VOOR- of WINKELHUIS**, **BINNENKEUKEN**, **KAMER** daar achter met **STOOKPLAATS** en **KASTEN** voorzien, **BINNENPLAATS** en **WELPOMP**, voorts eene afzonderlijk staande **ACHTERKAMER** met **BOVENVERTREK**, eene **BOVEN- VOORKAMER**, **ZOLDERS** en een **BLEEKVELD**.

In huur bij A. VAN DEN HAM, voor f 160-00 'sjaars, tot 1° Mei 1838.

10. Een Perceel **HOOI- of WEILAND**, genaamd *de Vilderskamp*, gelegen in het Boschbroek, buiten de Groote Hekel, groot 3 Bunders, 76 Roeden; belend oost C. VAN DEN HEUVEL, west de Heer F. VAN LANSCHOT, zuid F. BERKELMANS c. s., noord JAN TASET.

Onder BOXTEL.

11. Een Perceel **HOUTBOSCH** en **TEELLAND**, genaamd *de Weeha*, gelegen te **Boxtel**, onder **Onrooy**, aan de Hoogstraat, groot 3 Bunders, 45 Roeden, 40 Ellen; belend oost en zuid de Weg naar **St. Oedenrode**, west de weg naar **Boxtel**, noord de Hoogstraat.

12. Een **HOUTBOSCH**, gelegen te **Boxtel** onder **Onrooy**; ter plaatse genaamd *de Beukums*, groot 1 Bunder, 50 Roeden; belend oost H. BEVERS, west W. OLIFIERS, zuid C. VAN DEN HEUVEL, noord C. DE BOER.

Deze verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Brabandsch Koffijhuis op de Markt bij L. CORDENS, op Vrijdag den 4 Augustus 1837, des avonds ten zeren ure, zullende veertien dagen daarna, en dus op Vrijdag den 18 Augustus daaraanvolgende, ter zelve plaats en uur, de finale verkoop bij Kaarsuitbranding plaats hebben.

MARKTBERIGTEN.

Grainprijzen te Eindhoven, den 4 Augustus 1837.

Rogge	} <i>het Ned. Mud.</i>	f 5-10 à 0-00
Boekweit		- 4-40 à 0-00
Haver		- 2-80 à 0-70
Het Nederlandsche pond Boter		- 0-40 à 0-42
De 4 Nederlandsche ponden Roggebrood		30 Cents.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Maaandag den 31 Julij (ten half vijf ure).

Werk. Sch. 2° pCt. 53¹/₁₆, '78; Dito 5 pCt. 100¹/₁₆, '78; Kansb. f 23¹/₁₆; Amort. Synd. 4¹/₄ pCt. 93³/₁₆, '78; Dito 3¹/₄ pCt. 76³/₁₆; Han. 165¹/₁₆, '78, 166; Oost-Ind. 5 pCt. 98³/₁₆; Ard. van 85 p. s. 20¹/₁₆, '78, 21, '78, Dito Coup van Mei 24¹/₁₆, Dito van Nov. 4¹/₁₆; Uitgest. 7¹/₁₆; Pass. 5¹/₁₆, '78; Columb. 20¹/₁₆; Per. 14³/₁₆, '78; Enk. Bl. Gr. 2¹/₁₆.

Dingsdag den 1 Augustus (ten half vijf ure).

Werkel. Sch. 2 en h. pCt. 53⁵/₁₆, '78; Dito 5 pCt. 100¹/₁₆, '78; Kansb. f 23¹/₁₆; Amort. Synd. 4¹/₄ pCt. 93⁷/₁₆; Dito 3 en 1 h. pCt. 76⁷/₁₆; Handelm. 167, 168¹/₁₆; Oost-Ind. 5 pCt. 98⁷/₁₆, '78; Ardoin van 85 p. st. 20¹/₁₆, '78; Passive 5¹/₁₆; Metalliek 5 pCt. 100¹/₁₆, '78; Columb. 20¹/₁₆, 20.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM. Den 31 Julij 1837.

Laagste Hoogste Koers ten				Laagste Hoogste Koers ten				Laagste Hoogste Koers ten			
koers.				koers.				koers.			
4 ¹ / ₂ ure.				4 ¹ / ₂ ure.				4 ¹ / ₂ ure.			
NEDERL. Werk. sch. à 2 ¹ / ₂ pCt.	53 ¹ / ₁₆	53 ¹ / ₈	53 ¹ / ₆	PORTUGAL, Obl. te Lond.	5			PRUISSEN, dito dito R. 50.	f		
Dito dito..... 5	100 ¹ / ₁₆	100 ¹ / ₈	100 ¹ / ₆	Dito dito..... 3				Negot. Londen 1830.... 4	pCt.		
Uitgestelde schuld.....	15 ¹ / ₁₆			NAPELS, Cert. bij L. et R.	5	89 ¹ / ₁₆	89 ¹ / ₈	OOTENR., Aand. L. fl. 100	f		
Kansbilj. van dito.....	23 ¹ / ₁₆			Dito bij Falconn. et C.	5			Dito dito fl. 250			
Amortisatie Syndikaat 4 ¹ / ₂ pCt.	93 ³ / ₁₆	93 ⁷ / ₁₆	93 ¹¹ / ₁₆	Leen. te L. bij Roths.	5	101		Metalliek..... 5	pCt.	100 ¹ / ₁₆	100 ¹ / ₈
Dito dito..... 3 ¹ / ₂ "	76 ¹ / ₁₆	76 ¹ / ₈	76 ¹ / ₆	Aandelen Tavoliere... 3				Dito..... 3			
Handel-Maatschappij. 4 ¹ / ₂ "	165 ¹ / ₁₆	166 ¹ / ₁₆	166 ¹ / ₈	Dito te Parijs..... 3				Dito te Londen gen... 5			
Nieuwe dito..... 4 ¹ / ₂ "				Russl. Obl. Hope 179 ¹ / ₁₆ , 1816	5	101		Dito..... 2 ¹ / ₂ "		54 ¹ / ₁₆	
O. L. Leening..... 4				Dito dito 182 ¹ / ₁₆ , 1830	5	101		Ween. Bank Goll et C. 5			
FRANKR. Ins. Grootb. 3				Cert. bij dito 183 ¹ / ₁₆ , 1833	5	95 ³ / ₁₆		Dito..... 4			
ENGLAND, dito.....				Obligatien te Londen 5				N. Weener Aand. fl. 500	f		
SPANJE, L. bij Ard p. st. 85	203 ¹ / ₁₆	21 ¹ / ₁₆	21	Certificat te Hamburg 5				DENEMARK, L. te Lond. 3	pCt.		
Dito bij dito, onb. stakk.	5 ¹ / ₁₆	57 ¹ / ₁₆	57 ¹ / ₈	Inschrijving in Assig... 6		66 ⁵ / ₁₆		BRAZILIEN, dito Rothscl. 5		85 ¹ / ₁₆	85 ¹ / ₈
Passive.....				Certificaten van dito... 6		67 ¹ / ₁₆		DARMSTADT, Aand. bij Lot.	f		
Deferreel.....				POLKN, Aand. Lo. fl. 300.		113 ³ / ₁₆		Russ. Fr. Aandeel 500 fr.			
Fransche Uitgestelde....	7 ¹ / ₁₆	7 ¹ / ₈		" " " " 500.		134 ¹ / ₁₆	135	Dito 100 fr.....			
Engelsche Uitgestelde..											